

Nr 55.

Utlåtande i anledning av väckt motion om ersättning åt K. A. Hillblom för olycksfall i arbete.

(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Gustafsson* i Stockholm väckt motion (II:38) har hemställts, att riksdagen måtte tillerkänna K. A. Hillblom ersättning enligt 1 § olycksfallsförsäkringslagen.

Till stöd för ifrågavarande förslag har anförts följande.

Arbetaren Karl Arne Hillblom, anställd vid Sandvikens Jernverks AB, och en annan arbetare var den 8 januari 1952 sysselsatta med ett bråds-kande reparationsarbete på en stor dubbelventil. Därvid måste en elmotor, vägande cirka 80 kg, monteras ned. Motorn stod på en hylla i axelhöjd, och sedan bultarna lossats, trädde ett spett genom lyftöglan, och med spettet vilande på axlarna bar de bort motorn och ställde ned den på golvet. När Hillblom rätade på sig, kände han att det var något i olag med högra axeln och armen, men efter en del armrörelser kunde han fortsätta sitt arbete. Ömhet i axeln kvarstod dock. Hillblom fortsatte sitt ordinarie arbete ett par dagar, men då axeln inte blev bra, uppsökte han läkare.

Vid av järnverkets läkare företagen undersökning konstaterades, att olyckshändelse förelåg. Anmälan om olycksfall gjordes till Arbetsgivarnes ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som förklarade, att olycksfall enligt olycksfallsförsäkringslagen icke förelåg, utan att den skadade hade konstitutionella förutsättningar. Därefter har röntgenplåtarna på den skadade undersökts av doktor Thore Walheim och vidare av professor K. Lindblom. I av dem avgivna utlåtanden framhölls bland annat, »att den skadade K. A. Hillblom jämlikt tidigare försäkringsrådet prejudicerande utslag skäligen borde tillerkännas ersättning enligt § 1 i olycksfallsförsäkringslagen på grund av mekanisk åverkan.»

Av för utskottet tillgängliga handlingar framgår,

att anmälan om ifrågavarande olycksfall gjorts hos Arbetsgivarnas ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, som emellertid genom beslut den 5 mars 1952 fann, att den åkomma Hillblom ådragit sig icke kunde anses förorsakad av olycksfall, varför ersättning enligt olycksfallsförsäkringslagen icke kunde tillerkännas Hillblom;

att — sedan besvär över nämnda beslut anförts hos försäkringsrådet, varvid till stöd för besvären åberopats ett den 11 mars 1952 av ingenjörerna K. Halén och U. Nordenskjöld, förmannen G. Malm och järnarbetaren E. Wallinder avgivet intyg, enligt vilket intyggivarna, som samtliga

voro närvarande vid olyckstillfället, konstaterat, att Hillbloms högra axel därvid på något sätt kommit i olag — försäkringsrådet genom utslag den 10 juli 1952 ej fann skäl göra ändring i överklagade beslutet;

att Svenska metallindustriarbetareförbundets avdelning 135 i Sandviken därefter hos Arbetsgivarnas ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag å Hillbloms vägnar påkallade omprövning av ärendet, varvid åberopades dels ett den 13 januari 1953 av leg. läkaren B. Cederqvist avgivet läkarintyg, dels ett den 22 januari 1953 av professorn K. Lindblom, Sthlm, avgivet utlåtande rörande röntgenbilder av höger skuldra å Hillblom, dels ock ett den 7 februari 1953 av leg. läkaren T. Walheim avgivet läkarintyg;

att försäkringsbolaget genom beslut den 24 april 1953 ej fann skäl göra ändring av sitt tidigare beslut;

samt att försäkringsrådet, varest besvär anförts över försäkringsbolagets senare beslut, enligt beslut den 20 november 1953 funnit besvären icke föranleda någon rådets vidare åtgärd.

Omförmälda av professorn K. Lindblom avgivna utlåtande är av följande lydelse:

Vid samtliga undersökningar företer skuldran normal röntgenbild. Ingen sublaxation eller defekt i ledpannan finnes. Ett tidigare luxationstrauma, som skulle kunnat leda till s. k. habituella luxationer, brukar ge en impression vid collum anatomicum och en deformitet av undre pannkanten. Sådana förändringar saknas också, varför röntgenundersökningarna tala emot att en abnorm luxationsbenägenhet förelegat vid olyckstillfället.

Det av leg. läkaren T. Walheim avgivna intyget är av följande lydelse:

Enligt den beskrivning, som utförligast återger förloppet vid axelskadans uppkomst (Sandvikens Brukssjukhus skrivelse till Arbetsgivarnas ömsesidiga olycksfallsförsäkringsbolag, ank. 21 okt. 1952) får man ingen klar uppgift om det rotationsvåld, som träffade axelleden. Vid en rekonstruktion av förloppet framgår nämligen, att den skadade strax före lyftningsögonblicket stod i nedhukad ställning med axelleden abducerad och inåtroterad. Under kraftansträngningen vid lyftningen utåtroterades axelleden kraftigt så att överarmen kom att vila mot främre delen av bröstorgshalvan med armbågen pekande mot navelregionen. Det var härvid sublaxationen i axelleden inträffade. — Hillblom uppger sig tidigare ej haft några besvär från höger axelled. Av vikt för utredningen är att sjukliga förändringar, talande för (habituell) luxationsbenägenhet saknas. (Härom se intyg av professorn K. Lindblom).

Med stöd av ovanstående får jag därför såsom min uppfattning framhålla, att den skadade K. A. Hillblom jämlikt tidigare försäkringsrådets prejudicerande utslag skäligen borde tillerkännas ersättning enligt § 1 i Olycksfallsförsäkringslagen på grund av »mekanisk överkan».

Utskottet. Mot bakgrunden av den i ärendet förebragta utredningen — framför allt det av professorn K. Lindblom avgivna utlåtandet och legitimerade läkaren T. Walheims intyg — finner utskottet det icke kunna med säkerhet uteslutas, att samband förefinnes mellan ovannämnda den 8 ja-

nuari 1952 timade tilldragelse och den åkomma, Hillblom samtidigt ådrog sig. Med hänsyn därtill och till omständigheterna i övrigt anser utskottet skäligt, att Hillblom beredes ersättning som om lagen om försäkring för olycksfall i arbete varit i förevarande fall tillämplig. Härigenom uppkommande kostnader torde böra bestridas från anslaget till Diverse pensioner och understöd m. m.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av motionen II:38 medgiva, att till Karl Arne Hillblom må på grund av ifrågasvarande skada från anslaget till Diverse pensioner och understöd m. m. utbetalas ersättning som om lagen om försäkring för olycksfall i arbete varit tillämplig.

Stockholm den 23 mars 1954.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Ohlon, Iwar Anderson, Leander, Gillström, fröken Andersson, herrar Påls-son, Hesselbom, Gustaf Andersson, Sundelin, Einar Persson, Olsén, Sunne och Bengtson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Bergström, Andersson i Malmö, Ståhl, Lindholm, Rubbestad, Eriksson i Sandby, Staxäng, fröken Elmén, herrar Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Gustafsson i Skellefteå, Hansson i Skegrie, Löfroth och Almgren.